

Funded by
the European Union

Moduli 2: Informatat kthyese efektive dhe vlerësimi

Punëtori për zhvillimin profesional me bazë në shkollë

Objektivi i të nxënit i punëtorisë:

Ta kuptojnë se si t'i përdorin informatat kthyesë për t'i ngritur të arriturat e nxënësve.

Kriteret e suksesit të punëtorisë:

Pjesëmarrësit në punëtori do ta përshkruajnë se si t'i integrojnë strategjitë efektive të dhënies së informatave kthyesë në praktikën profesionale.

Pjesëmarrësit në punëtori do t'i listojnë strategjitë e dhënies së informatave kthyesë që u mundësojnë mësimdhënësve t'i plotësojnë nevojat individuale të nxënësve.

Pjesëmarrësit në punëtori do të jenë në gjendje t'i planifikojnë informatat kthyesë në orët e tyre të mësimi.

Përmbajtja e punëtorisë	Aktivitetet
Fjalorth	Aktiviteti i fjalorthit
Çfarë është vlerësimi formativ?	
Llojet e vlerësimit formativ	Diskutim mbi vlerësimin formativ.
Aktivitetet e mësimdhënies reaguese në orë të mësimit	
Pyetjet përforcuese	
Shembuj të pyetjeve përforcuese	Aktiviteti i pyetjeve përforcuese
	Diskutim mbi pyetjet përforcuese
Rubrika	Aktiviteti i vlerësimit me rubrikë
Shembuj të praktikës së varfër pedagogjike	
Tejkalimi i barrierave në një shkollë me burime të pamjaftueshme	Aktiviteti i citimeve të nxënësve
Praktika më e mirë e mësimdhënies reaguese	Aktiviteti lidhur me idetë e orës mësimore
Të nxënit digjital	
	Definoni mësimdhënien dhe të nxënit e cilësisë së lartë
	Aktiviteti lidhur me vetë-studimin e shkollës.
Reflektim mbi punëtorinë	

Aktiviteti i fjalorthit

- Lexoni fjalorthin nga sllajdet ose fletushkat dhe shkruani fjalët ose konceptet edukative që nuk i keni parë më herët.
- Diskutoni tërë fjalorthin me partnerin tuaj.
- A e sfidon ndonjë nga këto terma mënyrën se si ju e mendoni mësimdhënien dhe të nxënit?

Fjalorth

- **Vlerësimi mirënjohës** është kur një mësimitdhënës përdor shenja, nota të thjeshta ose korigjime (10/10), një vulë dhe/ose komente të shkurtra të bazuara në arritje.
- **Diferencimi i përmbajtjes** nënkupton përdorimin e formateve të ndryshme gjatë mësimitdhënies si video, tekste, ligjërata ose audio.
- **Diferencimi sipas produktit** do të thotë që mësimitdhënësit i vlerësojnë të njëjtat njohuri ose shkathtësi të secilit nxënës, por ata u ofrojnë nxënësve të tyre mënyra të ndryshme për t'i demonstruar njohuritë e tyre (p.sh. video, raport me shkrim).
- **Diferencimi sipas procesit**, do të thotë se mësimitdhënësit ua mësojnë secilit nxënës të njëjtin koncept ose shkathtësi, por ata e ndryshojnë mënyrën se si e ligjërojnë atë. Nxënësit mund të punojnë në çifte ose grupe, të përdorin teknologjinë, të përdorin objekte për t'u ndihmuar atyre që ta kuptojnë një koncept.
- **Diferencimi i mjedisit mësimor** do të thotë se mësimitdhënësi bën ndryshime ose në mjedisin fizik ose në atmosferën në të cilën punojnë nxënësit.
- **Informatat kthyesë** mund të jenë me shkrim ose me gojë. Këto janë informata që u jepen nxënësve nga mësimitdhënësi lidhur me performancën e tyre. (Notimi i nxënësve me 1,2,3,4,5 nuk është informatë kthyesë)

Fjalorth

- **Vlerësimet formative:** përdorën për të informuar procesin e mësimdhënies dhe të nxënit. Ato i identifikojnë konceptet e gabuara, dhe boshllëqet në mësim-nxënie, dhe e përmirësojnë mësimdhënien si dhe të nxënit. *Për shembull: kuizet, reflektimet në klasë, përdorimi i pyetjeve përforcuese, anketave, punën në grupe.*
- **Vlerësimi formativ i ciklit të gjatë:** Të arriturat e nxënësve monitorohen përgjatë njësive mësimore. Cikli mund të zgjas nga 4 javë deri në 1 vit. Të dhënat përdoren për ta përafuar kurrikulën, për ta monitoruar mësimdhënien e kurrikulës dhe për t'i monitoruar të arriturat e nxënësve për një periudhë më të gjatë kohore. *Për shembull: Vlerësimi në fund të semestrit. Vlerësimi në fund të vitit.*
- **Vlerësimi formativ i ciklit të mesëm:** Ky vlerësim bëhet në fund të një faze të të nxënit.
- Kjo bëhet çdo 1 deri në 4 javë. *Për shembull: Një shkrim i vlerësuar i cili është kulmi i tre javëve të punës. Një test matematike pas dy javësh mësimi për thyesat.*
- **Vlerësimi formativ i ciklit të shkurtër:** Një fjalë tjetër për këtë është 'mësimdhënia reaguese.' Ky vlerësim bëhet gjatë një ore mësimore ose ndërmjet orëve mësimore. Mësimdhënësi reagon ndaj të dhënave të mbledhura në orën e mësimimit dhe e përshtat mësimdhënien në përputhje me rrethanat. *Për shembull: Pyetjet me shumë zgjedhje, vëzhgimi nga mësimdhënësi, kuizet, përgjigjja në një pyetje në tabela të bardha individuale ose në copëza letre.*

Fjalorth

- **Pyetja përforcuese** është një kontroll kyç për të kuptuar në thelb një njësi mësimore që është kritike për t'u kuptuar nga nxënësit. Secili nxënës duhet të përgjigjet në pyetje brenda dy minutave. Mësimdhënësi duhet të jetë në gjendje t'i mbledhë dhe interpretojë përgjigjet nga të gjithë nxënësit brenda 30 sekondave dhe të vendosë se si të vazhdojë me njësinë mësimore.
- **Meta-njohja** ka të bëjë me mënyrat se si nxënësit e monitorojnë dhe drejtojnë me qëllim të nxënësve të tyre.
- **Vlerësimi i shokëve të klasës** është kur nxënësit e marrin përgjegjësinë për vlerësimin e punës së bashkëmoshatarëve të tyre karshi kriterëve të përcaktuara të vlerësimit.
- **Mësimdhënia reaguese**: është një mënyrë tjetër për të thënë vlerësimi formativ i ciklit të shkurtër.

Fjalorth

- **Rubrika** është një udhëzues që përdoret për ta vlerësuar performancën, një produkt ose një projekt. Zakonisht përfshin kriteret e performancës; dhe një shkallë vlerësimi (Shkëlqyeshëm, Mirë, Kënaqshëm, Pakënaqshëm ose 1,2,3,4,5 ose A, B, C, D)
- **Vetë-vlerësimi:** është kur nxënësit vlerësojnë vetveten. Ata mund t'i vlerësojnë veprimet e tyre, qëndrimin ose performancën e tyre.
- **Nxënësit e vetë-rregulluar:** e kuptojnë dhe e kontrollojnë mjedisin e mësim-nxënies së tyre.
- Aftësitë **vetë-rregulluese** përfshijnë përcaktimin e qëllimeve, vetë-monitorimin dhe vetë-udhëzimin.
- **Këshilli i nxënësve:** është një grup i nxënësve të zgjedhur nga bashkëmoshatarët e tyre për të trajtuar çështjet që i shqetësojnë.
- **Kriteret e suksesit:** është një listë e veçorive që mësimdhënësi dëshiron që fëmijët t'i përfshijnë në punën e tyre gjatë orës së mësimi.

Çfarë është
vlerësimi
formativ?

Çfarë është vlerësimi formativ?

1. Sqarim, shkëmbim dhe të kuptuarit e qëllimeve të mësim-nxënies dhe kriterëve për sukses.

Kjo do të thotë që t'i bësh nxënësit vërtetë të kuptojnë se çfarë do të jetë përvoja e tyre në klasë dhe si do të matet suksesi i tyre.

2. Aplikimi i diskutimeve, aktiviteteve dhe detyrave të mësim-nxënies në klasë që prodhojnë dëshmi të të nxënit.

Kjo do të thotë që mësimmshënësit duhet të zhvillojnë strategji efektive të mësimmshënies në klasë që mundësojnë matjen e suksesit.

William, D (2011), Embedded Formative Assessment. Solution Tree Press.

Çfarë është vlerësimi formativ?

3. Ofrimi i informatave kthyesë që e shtyjnë të nxënit përpara.

Kjo do të thotë që t'i bësh nxënësit vërtetë të kuptojnë se çfarë do të jetë përvoja e tyre në klasë dhe si do të matet suksesi i tyre.

4. Aktivizimi i nxënësve si burime të mësimdhënies për njëri-tjetrin.

Përfshirja e nxënësve në diskutime me njëri-tjetrin dhe në grupe punuese mund të ndihmojë në përmirësimin e të nxënit të nxënësve.

William, D (2011), Embedded Formative Assessment. Solution Tree Press.

Çfarë është vlerësimi formativ?

5. Aktivizimi i nxënësve si pronarë të mësim-nxënies së tyre.

T'i mësosh nxënësit për ta monitoruar dhe rregulluar mësim-nxënien e tyre e rrit nivelin e të nxënit të tyre.

William, D (2011), Embedded Formative Assessment. Solution Tree Press.

Llojet e vlerësimit formativ

Vlerësimi formativ i ciklit të gjatë

Të arriturat e nxënësve monitorohen nëpër njësi mësimore.

Cikli mund të zgjas nga 4 javë deri në 1 vit.

Të dhënat përdoren për ta përafuar kurrikulën, për ta monitoruar mësimdhënien e kurrikulës dhe për t'i monitoruar të arriturat e nxënësve për një periudhë më të gjatë kohore.

Shembuj:

- Vlerësimi në fund të semestrit.
- Vlerësimi në fund të vitit.

William, D; Thompson, M; (2008) Integrating Assessment with Learning: What Will It Take to Make It Work? In: Dwyer, CA, (ed.) The Future of Assessment: Shaping Teaching and Learning. (pp. 53-82). Routledge: New York, NY, USA.

Vlerësimi formativ i ciklit të mesëm:

Ky vlerësim bëhet në fund të një faze të të nxënit.

Kjo bëhet çdo 1 deri në 4 javë.

Shembuj:

- Një shkrim i vlerësuar i cili është kulmi i tre javëve të punës.
- Në fund të prezantimit të njësisë. Vlerësimi i një projekti.
- Një test matematike pas dy javësh mësimi për thyesat.

William, D; Thompson, M; (2008) Integrating Assessment with Learning: What Will It Take to Make It Work? In: Dwyer, CA, (ed.) The Future of Assessment: Shaping Teaching and Learning. (pp. 53-82). Routledge: New York, NY, USA.

Vlerësimi formativ i ciklit të shkurtër

Një fjalë tjetër për vlerësimin formativ të ciklit të shkurtër është 'mësimdhënie reaguese.'

Ky vlerësim bëhet gjatë një ore mësimore ose ndërmjet orëve mësimore. Mësimdhënësi reagon ndaj të dhënave të mbledhura në orën e mësimit dhe e përshtat mësimdhënien në përputhje me rrethanat.

Të dhënat mund ta çojnë mësimdhënësin që t'i trajtojë konceptet e gabuara për tërë klasën.

Të dhënat mund t'i ndihmojnë mësimdhënësit që t'i identifikojë nxënësit që kanë nevojë për mbështetje të mëtejshme.

Të dhënat mund ta informojnë mësimdhënësin se njësia mësimore është shumë e lehtë ose shumë e vështirë për shumicën e klasës dhe se duhet të ndryshohet plotësisht.

William, D; Thompson, M; (2008) Integrating Assessment with Learning: What Will It Take to Make It Work? In: Dwyer, CA, (ed.) The Future of Assessment: Shaping Teaching and Learning. (pp. 53-82). Routledge: New York, NY, USA.

Vlerësimi formativ i ciklit të shkurtër

Shembuj:

Pyetjet me shumë zgjedhje:

Ky është një mjet diagnostifikues ku mësimitdhënësi i bën pyetje të gjithë klasës në të njëjtën kohë. Përgjigjet që jep klasa e përcaktojnë se çfarë do të ndodhë më pas gjatë orës së mësimit.

Vëzhgimi i mësimitdhënësit:

Vëzhgimi nga mësimitdhënësi i aktiviteteve individuale, punës në çifte dhe në grup. Mësimitdhënësi pastaj përgjigjet në atë se çfarë ka parë apo dëgjuar dhe i trajton konceptet e gabuara.

William, D; Thompson, M; (2008) Integrating Assessment with Learning: What Will It Take to Make It Work? In: Dwyer, CA, (ed.) The Future of Assessment: Shaping Teaching and Learning. (pp. 53-82). Routledge: New York, NY, USA.

Vlerësimi formativ i ciklit të shkurtër

Shembuj:

Kuizet:

Kuizet mund të përdoren, por ato mund të përdoren gjithashtu edhe në mënyrë formative për ta vlerësuar të kuptuarit e nxënësve për një temë dhe për t'i identifikuar konceptet e gabuara që mësimitdhënësi mund t'i trajtojë.

Puna në tabela të bardha individuale/copëza letre

Përgjigja në një pyetje në tabela të bardha individuale ose në copëza letre të cilat mësimitdhënësi i vëzhgon në kohë reale. Mësimitdhënësi kërkon nga nxënësit që të përgjigjen në pyetjen në tabela të bardha gjatë orës së mësimit dhe pastaj përgjigjet në atë se çfarë ka vëzhguar.

***Në të gjithë shembujt e vlerësimit formativ të ciklit të shkurtër, mësimitdhënësi përgjigjet në të dhënat e njësisë mësimore dhe e përshtat mësimitdhënien në përputhje me rrethanat.**

William, D; Thompson, M; (2008) Integrating Assessment with Learning: What Will It Take to Make It Work? In: Dwyer, CA, (ed.) The Future of Assessment: Shaping Teaching and Learning. (pp. 53-82). Routledge: New York, NY, USA.

*Baza ekzistuese e hulumtimit tregon se
vetëm vlerësimi i formativ i ciklit të
shkurtër dhe atij të mesëm i përmirësojnë
të arriturat e nxënësve.*

Dylan William

*William, D (2007) What does research show the
benefits of formative assessment are? NCTM*

Diskutim mbi praktikën më të mirë

Diskutim në çifte

Punoni me partnerin.

Listoni të gjitha strategjitë e ndryshme të vlerësimit formativ që i përdorni.

Kategorizoni ato si vlerësime formative të ciklit të gjatë, të mesëm dhe të shkurtër.

Diskutoni këto pyetje.

Pse disa mësues nuk i përdorin më shpesh metodat e mësimit reagues?

Vlerësimi

*"Sapo nxënësit ta marrin një notë,
mësim-nxënia ndalet. Mund të mos na
pëlqejë, por hulumtimi këtu tregon se ky
është një tipar relativisht i qëndrueshëm i
mënyrës se si funksionon mendja e
njeriut."*

**William. D, (2015), *Embedding Formative Assessment:
Practical Techniques for K-12 Classrooms***

Diskutim mbi vlerësimin

Diskutim në çifte

Punoni me partnerin. Lexoni citatet më poshtë.

"Sapo nxënësit ta marrin një notë, mësim-nxënia ndalet. Mund të mos na pëlqejë, por hulumtimi këtu tregon se ky është një tipar relativisht i qëndrueshëm i mënyrës se si funksionon mendja e njeriut."

Diskutoni këto pyetje.

Pse mendoni se vlerësimi i nxënësve vazhdon në shkolla anembanë botës?

Si mund të përdoren notat për t'i inkurajuar nxënësit?

Hulumtimi lidhur me vlerësimin

Dëshmitë nga hulumtimi tregojnë se:

1. Dhënia e notave për çdo detyrë mund ta zvogëlojë ndikimin e vlerësimit, veçanërisht nëse nxënësit preokupohen me notat e jo me shqyrtimin e komenteve formative të mësimdhënësve.
2. Përdorimi i objektivave për ta bërë vlerësimin sa më specifik dhe të zbatueshëm, ka gjasa që ta rritë përparimin e nxënësve.

Elliot et al, 2016.

A marked improvement? A review of the evidence on written marking

Education Endowment Foundation Available from:

<https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/evidence-reviews/written-marking> (Accessed 5 November 2021)

Hulumtimi lidhur me vlerësimin

Dëshmitë nga hulumtimi tregojnë se:

3. Nxënësit nuk kanë mundësi të përfitojnë nga vlerësimi nëse nuk ndahet pak kohë për t'u mundësuar nxënësve të mendojnë dhe të përgjigjen ndaj vlerësimit.
4. Disa forma të vlerësimit, duke përfshirë edhe vlerësimin mirënjohës (shënjimet dhe kryqet etj.) nuk kanë gjasa ta përmirësojnë progresin e nxënësve.

Elliot et al, 2016.

A marked improvement? A review of the evidence on written marking

Education Endowment Foundation Available from:

<https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/evidence-reviews/written-marking> (Accessed 5 November 2021)

Hulumtimi lidhur me vlerësimin

Dëshmitë nga hulumtimi tregojnë se:

5. Gabimet nga pakujdesia duhet të shënohen ndryshe nga gabimet që vijnë nga keqkuptimi.

6. Keqkuptimet kërkojnë sugjerime ose pyetje që i çojnë nxënësit drejt parimeve themelore; Gabimet thjesht mund të shënohen si të pasakta.

Elliot et al, 2016.

A marked improvement? A review of the evidence on written marking

Education Endowment Foundation Available from:

<https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/evidence-reviews/written-marking> (Accessed 5 November 2021)

Diskutim mbi praktikën më të mirë

Diskutim në çifte

Punoni me partnerin. Diskutoni pyetjet e mëposhtme:

Cila është politika e shkollës suaj lidhur me vlerësimin ose vlerësimin e punës së nxënësve?

A pasqyron ajo praktika të mira të bazuara në dëshmi nga hulumtimi?

Çfarë është
informata
kthyese?

Informatat kthyese duhet të shkaktojnë të menduarit. Ato duhet të jenë të fokusuara; duhet të ndërlidhen me qëllimet e të nxënit që janë ndarë me nxënësit; dhe duhet të krijojnë më shumë punë për marrësin sesa për dhënësin. Në të vërtetë, i tërë qëllimi i informatave kthyese duhet të jetë rritja e masës së pronësisë së nxënësve ndaj të nxënit të tyre.

William. D, (2015), *Embedding Formative Assessment: Practical Techniques for K-12 Classrooms*

Çfarë është informata kthyese?

1. Informatat kthyese janë informata që u jepen nxënësve ose mësime dhënëse lidhur me performancën e nxënësve në raport me qëllimet ose rezultatet e të nxënit.
2. Informatat kthyese mund të jenë verbale ose të shkruara, ose mund të jepen përmes testeve, rubrikave ose nëpërmjet teknologjisë digjitale.
3. Informatat kthyese mund të vijnë nga mësime dhënësi ose nga nxënësit (informatat kthyese të bashkëmoshatarëve).
4. Informatat kthyese i ri-drejtojnë ose i ri-fokusojnë veprimet e nxënësve për t'i arritur qëllimet e tyre.

Education Endowment Foundation (N.D.) Feedback High impact for very low cost, based on moderate evidence. Available from: <https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/teaching-learning-toolkit/feedback> (Accessed 5 November 2021).

Informatat
kthyese efektive

Ndikimi i informatave kthyese efektive

Dëshmitë nga hulumtimi tregojnë se:

1. Informatat kthyese efektive kanë efekte shumë të larta në mësim-nxënie.

Elliot et al, 2016 A marked improvement? A review of the evidence on written marking Education Endowment Foundation Available from:
<https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/evidence-reviews/written-marking> (Accessed 5 November 2021)

Ndikimi i informatave kthyese efektive

Dëshmitë nga hulumtimi tregojnë se:

2. Informatat kthyese efektive kanë efekte në të gjitha grupmoshat.

Elliot et al, 2016 A marked improvement? A review of the evidence on written marking Education Endowment Foundation Available from:
<https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/evidence-reviews/written-marking> (Accessed 5 November 2021)

Ndikimi i informatave kthyese efektive

Dëshmitë nga hulumtimi tregojnë se:

3. Disa fusha të kurrikulës, siç është të shkruarit, përfitojnë më shumë nga informatat kthyese efektive se sa fushat tjera.

Elliot et al, 2016 A marked improvement? A review of the evidence on written marking Education Endowment Foundation Available from:
<https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/evidence-reviews/written-marking> (Accessed 5 November 2021)

Hulumtimi mbi informatat kthyese

Dëshmitë nga hulumtimi tregojnë se:

1. Informatat kthyese efektive janë specifike, të sakta dhe të qarta.

Ishte mirë sepse ti...

Ti duhet të punosh në

Provo të përfshish

Shumë mirë / Mirë e ke bërë / Punë e mirë nuk janë informata kthyese efektive.

Dhënia vetëm e notës 1,2,3,4,5 nuk është informatë kthyese efektive.

Elliot et al, 2016 A marked improvement? A review of the evidence on written marking Education Endowment Foundation Available from:

<https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/evidence-reviews/written-marking> (Accessed 5 November 2021)

Hulumtimi mbi informatat kthyese

Dëshmitë nga hulumtimi tregojnë se:

2. Informatat kthyese efektive krahasojnë atë që nxënësi e bën aktualisht me atë që ka bërë gabimisht më herët.

"Po shoh që je i fokusuar në përmirësimin e X pasi është shumë më mirë se Y herën e kaluar ...")

Dhënia vetëm e notës 1,2,3,4,5 nuk është informatë kthyese efektive.

Elliot et al, 2016 A marked improvement? A review of the evidence on written marking Education Endowment Foundation Available from:
<https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/evidence-reviews/written-marking> (Accessed 5 November 2021)

Hulumtimi mbi informatat kthyese

Dëshmitë nga hulumtimi tregojnë se:

3. Informatat kthyese efektive ofrojnë udhëzime specifike se si të përmirësohen dhe jo vetëm t'u tregohet nxënësve kur ata gabojnë.

Dhënia vetëm e notës 1,2,3,4,5 nuk është informatë kthyese efektive.

Elliot et al, 2016 A marked improvement? A review of the evidence on written marking Education Endowment Foundation Available from:
<https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/evidence-reviews/written-marking> (Accessed 5 November 2021)

Hulumtimi mbi informatat kthyese

Dëshmitë nga hulumtimi tregojnë se:

4. Informatat kthyese efektive i inkurajojnë dhe i mbështetin përpjekjet e mëtejshme të nxënësve.

Dhënia vetëm e notës 1,2,3,4,5 nuk është informatë kthyese efektive.

Elliot et al, 2016 A marked improvement? A review of the evidence on written marking Education Endowment Foundation Available from:
<https://educationendowmentfoundation.org.uk/education-evidence/evidence-reviews/written-marking> (Accessed 5 November 2021)

Aktivitetet mbi
informatat kthyese
efektive

Aktivitetet për dhënie të informatave kthyese

Vetë-vlerësimi

1. Nxënësit duhet ta vetë-vlerësojë çdo punë të vlerësuar në fund të një faze të të nxëniet. Shembull: Test, Ese, Prezantime etj.
2. Nxënësit duhet të mësojnë të japin informata kthyese për vetveten (p.sh. të vendosin objektiva dhe qëllime) në mënyrë që të kenë më shumë pronësi mbi mësim-nxënien e tyre.

E tërë puna e rëndësishme duhet të jetë:

E vetë-vlerësuar

E vlerësuar nga shokët e klasës

E vlerësuar nga mësimitdhënësi

Aktivitetet për dhënie të informatave kthyese

Informatat kthyese nga shokët/shoqet e klasës

Nxënësit duhet të mësohen që ta vlerësojnë punën e bashkëmoshatarëve dhe të japin informata kthyese konstruktive dhe të dobishme për nxënësit tjerë.

Aktivitetet për dhënie të informatave kthyese

Dy yje dhe një dëshirë
(informatat kthyese nga bashkëmoshatarët)

Nxënësit i thonë dy gjëra që u kanë pëlqyer në një prezantim ose punë dhe 1 gjë që do të donin ta përmirësonin.

Kjo është një metodë e thjeshtë për t'i mësuar nxënësit e rinj se si të japin informata kthyese konstruktive

Aktivitetet për dhënie të informatave kthyese

Përqendrohuni në një aftësi ose shkathtësi.

Informatat kthyese kanë ndikim shumë më të madh tek nxënësit kur kritikohet vetëm një shkathtësi në vend që fokusi të jetë në gjithçka që është e gabuar.

Për shembull: Mos e korigjoni çdo gabim drejtshkrimor ose gramatikor në një punim me shkrim.

Aktivitetet për dhënie të informatave kthyese

Jepni lëvdata specifike dhe të vërteta.

Nxënësit e kuptojnë shpejtë se cilët mësues përdorin lëvdata të pakuptimta për ta marrë miratimin. Nëse ju vazhdimisht u thoni nxënësve tuaj 'punë e mirë', atëherë me kalimin e kohës, këto fjalë bëhen të pakuptimta.

Bëhu specifik:

"Më ka pëlqyer mënyra se si e ke prezantuar punën tënde sot."

"Më ka pëlqyer mënyra se si ke eksperimentuar me mbiemrat në shkrimet tuaja."

Aktivitetet për dhënie të informatave kthyese

Ofroni një model ose shembull.

Komunikoni me nxënësit tuaj lidhur me qëllimin e një vlerësimi dhe/ose informatave kthyese.

Tregojuni nxënësve çfarë kërkoni duke iu dhënë një shembull se si duket një detyrë që vlerësohet me 5. Krahasoni atë me një detyrë që vlerësohet me 2.

Kjo është veçanërisht e rëndësishme në nivelet më të larta të mësim-nxënies.

Aktivitetet për dhënie të informatave kthyese

Rubrika

Nxënësit përdorin rubrika për ta vetë-vlerësuar punën e tyre, si dhe për ta vlerësuar punën me bashkëmoshatarë.

Aktivitetet i dhënies së informatave kthyese

Aktivitet i bazuar në detyrë

Punoni me partnerin. Si do të jepnit informata kthyese cilësore në situatat e mëposhtme.

1. Testi i matematikës: Nxënësit sapo e kanë përfunduar testin e matematikës në fund të semestrit.
2. Një ese. Nxënësit sapo e kanë shkruar një ese për një lëndë.
3. Prezantimi i një projekti hulumtues.

Përgjigje e sugjeruar

Në të tre rastet, është praktikë e mirë që nxënësit të vlerësojnë vetë punën e tyre, pastaj bashkëmoshatarët ta vlerësojnë punën e tyre para se mësimdhënësi të jep informata kthyesë të fokusuara.

Përdorimi i rubrikës do të ishte veçanërisht i dobishëm për nxënësit që ta vetë-vlerësojnë, dhe ta vlerësojnë bashkëmoshatarët një ese ose prezantim.

Nëse esea vlerësohet me notë, nxënësit e kuptojnë se çfarë do të thotë nota dhe si të përparojnë në nivelin tjetër. Edhe nëse ata marrin notën më të lartë (= 5), nxënësve duhet t'u jepen objektiva për t'u përmirësuar edhe më tej. Mënyra ideale do të ishte që nxënësit të jenë në gjendje t'i vendosin vetë objektivat e tyre.

Rubrika

Çfarë është rubrika?

Rubrika është një mjet vlerësimi që tregon qartë kriteret e të arriturave përgjatë të gjithë komponentëve të çfarëdo pune të nxënësve, me shkrim, me gojë dhe vizuale.

Rubrika mund të përdoret për notimin e detyrave, pjesëmarrjen në klasë ose notat e përgjithshme.

Ekzistojnë dy lloje rubrikash: holistike dhe analitike.

Rubrika holistike i grupon disa kriteret të ndryshme të vlerësimit dhe i klasifikon ato së bashku.

Rubrika analitike i ndanë kriteret e ndryshme të vlerësimit dhe i adreson ato në mënyrë gjithëpërfshirëse.

Rubrics Useful Assessment tools University of Waterloo

http://askdata.rks-gov.net/PXWeb/pxweb/sq/askdata/askdata__07%20National%20and%20government%20accounts__National%20accounts__Annual%20national%20accounts/gdp09.px/table/tableViewLayout1/?rxid=ad787284-363a-44a5-bb3d-0f067afa36b7 [accessed 25 May 2022]

Çfarë është rubrika?

Rubrika është një mjet vlerësimi, i cili përshkruan nivelet e arritjeve në një fushë të caktuar të performancës, të kuptuarit ose sjelljes.

Rubrikat përbëhen nga katër pjesë themelore. Në formën e saj më të thjeshtë, rubrika përfshin:

Çfarë është rubrika?

1. **Përshkrimin e detyrës.** Rezultati që vlerësohet ose udhëzimet që i kanë marrë nxënësit për një detyrë.
2. **Karakteristikat që do të vlerësohen (rreshtat).** Aftësitë, njohuritë dhe/ose sjelljet që duhet të demonstrohen.
3. **Nivelet e zotërimit/shkalla (kolonat).** Emërtimet që përdoren për t'i përshkruar nivelet e zotërimit duhet të jenë me takt dhe të qarta. Emërtimet e përdorura zakonisht përfshijnë:
 1. Nuk i përmbushë, u ofrohet, i përmbushë, i tejkalon.
 2. Shembullor, i aftë, marginal, i papranueshëm
 3. I avancuar, niveli i mesëm i lartë, i mesëm, fillestar
 4. 1, 2, 3, 4

Rubrika e të nxënit bashkëpunues

Klasa 4

Kategoria	4	3	2	1
Kontributi në grup	Ndihmon të gjithë anëtarët e grupit në mënyrë konsistente dhe aktive në përfundimin e projektit	Punon në projektin e grupit pasi i kërkohet herë-pas-herë. 3+ herë	Punon në projektin e grupit pasi i kërkohet shpeshherë. 5+ herë	Punon në projektin e grupit vetëm kur kjo gjë i kërkohet.
Puna dhe ndarja me të tjerët	Bashkëpunon me të gjithë anëtarët e grupit dhe me dëshirë pranon idetë e tjerëve.	Bashkëpunon me shumicën e anëtarëve të grupit dhe pranon shumicën e ideve nga tjerët.	Nuk bashkëpunon me shumicën e anëtarëve të grupit dhe pranon disa ide nga tjerët.	Nuk bashkëpunon mirë me të gjithë anëtarët e grupit dhe nuk pranon ide nga tjerët.
Përqendrimi në detyrë	Qëndron në detyrë gjatë tërë projektit.	Qëndron në detyrë në pjesën më të madhe të projektit.	Qëndron në detyrë vetëm gjatë një pjese të projektit.	Nuk qëndron në detyrë gjatë projektit.
Prezantimi	Pjesëmarrje aktive në prezantimin e rezultateve të aktivitetit.	Pjesëmarrje në prezantimin e rezultateve të aktivitetit.	Pjesëmarrje e vogël në prezantimin e rezultateve të aktivitetit.	Nuk merr pjesë në prezantimin e rezultateve të aktivitetit.

Pse duhet mësimdhënësit t'i përdorin rubrikat?

Rubrikat u ndihmojnë mësimdhënësve të:

1. Vlerësoni detyrat në mënyrë të vazhdueshme nga një nxënës tek tjetri.
2. Ofrojë informata kthyesë efektive dhe të cilësisë së lartë që u ndihmon nxënësve të përparojnë.

Using Rubrics Cornell University <https://teaching.cornell.edu/teaching-resources/assessment-evaluation/using-rubrics> (Last accessed on 25 May 2022)

Pse duhet mësimdhënësit t'i përdorin rubrikat?

Rubrikat u ndihmojnë mësimdhënësve të:

3. Sqaroni pritshmëritë e mësimdhënësit për detyrën dhe komponentët e detyrës që vlerësohet.
4. Vlerësoni dhe përmirësoni metodat e tyre të mësimdhënies duke i vlerësuar rezultatet e rubrikës

Using Rubrics Cornell University <https://teaching.cornell.edu/teaching-resources/assessment-evaluation/using-rubrics> (Last accessed on 25 May 2022)

Pse duhet mësimdhënësit t'i përdorin rubrikat?

5. Rubrikat i ndihmojnë mësimdhënësit që ta vlerësojnë në mënyrë formative përvetësimin e shkathtësive kur nxënësit punojnë në projekte ose detyra për zgjidhjen e problemeve.

Për shembull: Nëse një grup nuk funksionon mirë së bashku, referimi tek një rubrikë mund t'i fokusojë nxënësit në aftësitë bashkëpunuese.

Mësuesi mund të ndërhyjë, të shtoj dhe t'u mësojë nxënësve këto aftësi.

Pse duhet mësimdhënësit t'i përdorin rubrikat?

Rubrikat u ndihmojnë mësimdhënësve të:

1. Kuptojnë pritshmëritë dhe komponentët e një detyre.
2. Bëhen nxënës të vetë-rregulluar.
Ata bëhen më të vetëdijshëm se si mësojnë dhe si mund të përmirësohen.

Using Rubrics Cornell University <https://teaching.cornell.edu/teaching-resources/assessment-evaluation/using-rubrics> (Last accessed on 25 May 2022)

Pse duhet mësimdhënësit t'i përdorin rubrikat?

Rubrikat u ndihmojnë mësimdhënësve të:

1. Përmirësojnë punën e tyre nëpërmjet informatave kthyesë të fokusuara dhe specifike.
2. Ndhmojnë nxënësit që të fokusohen në aftësi, si dhe në përmbajtje.

Using Rubrics Cornell University <https://teaching.cornell.edu/teaching-resources/assessment-evaluation/using-rubrics> (Last accessed on 25 May 2022)

Zhvillimi i një rubrike

Hapi 1: Identifikoni çfarë dëshironi të vlerësoni

Hapi 2: Identifikoni karakteristikat që do të vlerësohen (rreshtat).

- Specifikoni aftësitë, njohuritë dhe/ose sjelljet që do t'i kërkon.
- Kufizoni karakteristikat në ato që janë më të rëndësishme për vlerësimin.

Zhvillimi i një rubrike

Hapi 3: Identifikoni dhe përshkruani nivelet e zotërimit/shkallës (kolonat).

- Përshkruani punën më të mirë që mund të prisni duke përdorur këto karakteristika. Kjo e përshkruan kategorinë më të lartë.
- Përshkruani një produkt të papranueshëm. Kjo e përshkruan kategorinë më të ulët.
- Zhvilloni përshkrimet e produkteve të nivelit të mesëm për kategoritë e mesme.

Hapi 4: Testoni rubrikën dhe aplikoni rubrikën në një detyrë.

Rubrika e një projekti shkencor

Fusha e vlerësimit	Niveli i avancuar 4	Niveli i avancuar 3	Niveli i avancuar 2	Niveli i avancuar 1
Originaliteti i pyetjes	Hulumtimi origjinal	Perspektiva unike mbi një projekt tradicional	E zbukuron një ide ekzistuese	Pa originalitet (projekt i konservuar)
Pyetje testuese	Ekziston një qëllim/përfitim i caktuar për shoqërinë; me kohë dhe relevante; ofron zgjidhje për problemet reale	Projekti ka qëllim/përfitim për shoqërinë	Qëllimi/përfitimi është i paqartë	Nuk ndonje lidhje për zgjidhjen e problemeve reale në botë
Hipoteza	E zhvilluar tërësisht me “unë mendoj... sepse...”	Mjaftueshëm e zhvilluar	Pjesërisht e zhvilluar	Të meta të mëdha
Materialet	Lista e plotë që detajon se si të tjerët mund t'i replikojnë rezultatet me matje të sakta në njësi metrike	Lista komplete	Listë e pjesshme ose nuk përdor njësi metrike	Listë e pa kompletuar; nuk është në gjendje ta replikojë projektin siç është shkruar
Procedurat/organizimi	Lehtë për ta ndjekur sekuencën e metodës shkencore. Gjuha është e qartë dhe e saktë.	Lehtë për ta ndjekur sekuencën e metodës shkencore. Disa gabime gjuhësore.	Deri diku vështirë për t'u ndjekur për shkak të gabimeve në sekuencën e metodës shkencore.	Vështirë për t'u ndjekur; nuk ka sekuence në metodën shkencore.
Provot e hulumtimit/madhësia e mostrës	Eksperimenti është kryer më shumë se 2 herë ose nëse janë përdorur të dhënat e anketës, të dhënat janë mbledhur nga 50+ persona.	Eksperimenti është kryer 2 herë ose nëse janë përdorur të dhënat e anketës, të dhënat janë mbledhur nga 30-49 persona	Eksperimenti është kryer 1 herë ose nëse janë përdorur të dhënat e anketës, të dhënat janë mbledhur nga 10-29 persona	Eksperimenti nuk është kryer në mënyrë të plotë ose nëse janë përdorur të dhënat e anketës, të dhënat janë mbledhur nga më pak se 10 persona
Analiza	Të dhënat paraqiten qartë dhe lidhen drejtpërdrejt me hipotezën/pyetjen	Të dhënat paraqiten në mënyrë të arsyeshme dhe tregojnë një lidhje të mirë me hipotezën/pyetjen	Të dhënat paraqiten në mënyrë minimale dhe tregojnë një lidhje me hipotezën/pyetjen	Të dhënat paraqiten dhe nuk tregojnë asnjë lidhje me hipotezën/pyetjen
Vlerësimi/konkluzionet	Nga të dhënat e mbledhura është nxjerrë një përfundim logjik, i cili i përgjigjet hipotezës/pyetjes dhe/ose ngre një hipotezë/pyetje të re. Ka aplikim në jetën reale.	Nga të dhënat e mbledhura është nxjerrë një përfundim logjik.	Nga të dhënat e mbledhura është nxjerrë një përfundim i arsyeshëm.	Përfundimi i nxjerrë nuk tregon se ndërlidhet me të dhënat e mbledhura.
Tabela e ekspozimit; prezantim fizik dhe/ose vizual	I plotëson të gjitha kriteret e nivelit profesional; përveç kësaj, tregon përdorimin e veçantë të teknologjisë së përshtatshme ose talente të veçanta artistike.	Projekti është vizualisht tërheqës (i emërtuar, i organizuar, afërt, me ngjyra, konciz, i lehtë për t'u parë nga një distancë, dhe përmban informata të rëndësishme dhe detaje mbështetëse).	Projekti është vizualisht tërheqës, por i mungon konsistenca në të paktën një fushë të përmendura të nivelit profesional.	Projekti është i kompletuar por mungon konsistenca në disa fusha të përmendura të nivelit profesional.

Aktiviteti për vlerësimin e rubrikës Mësim-nxënie e bazuar në detyrë

Puna në çifte.

Analizoni planin mësimor në sllajdin/fletushkën e mëposhtme.

Hartoni një rubrikë për njësinë mësimore që nxënësit, bashkëmoshatarët dhe mësimdhënësit mund ta përdorin për ta vlerësuar cilësinë e punës.

Vlerësoni me notë punën duke përdorur 1-5, por bëni dallimet e qarta dhe transparente ndërmjet secilës notë.

Mendoni për aftësitë dhe përmbajtjen.

1	2	3	4	5

Plani mësimor: Gjeografi, klasat 5 – 8 (plani mësimor duhet të përshtatet sipas moshës së nxënësve)

<p>Objektivat e të nxënët</p>	<p>Aktivitetet e mundshme të mësimdhënies dhe mësim-nxënies Aktivitetet duhet të përshtaten duke u bazuar në vlerësimin formativ të njëjësive mësimore. Mësimdhënësit duhet të reagojnë ndaj të dhënave të vlerësimit formativ dhe ta përshtatin orën e tyre mësimore për t'i përmbushur nevojat e nxënësve</p>	<p>Kriteret e suksesit (Si mund ta dinë nxënësit se çfarë kanë arritur?... rubrika, etj.)</p>	<p>Vlerësimi/Mundësitë e dhënies së informatave kthyesë (Vetë-vlerësi mi i nxënësve/vlerësimi i shekeve të klasës/informatat kthyesë me gojë të mësimdhënësit sipas nevojës)</p>
<p>Nxënësit do të kuptojnë pse ndodhin veçoritë e ndryshme të lumenjve në nivele të ndryshme të lumenjve.</p>	<p>Fillimi i orës mësimore (aktivitet i ngrohjes – jo vetëm detyrat e shtëpisë) Shkruani sa më shumë emra të lumenjve që mundeni brenda 2 minutave. Cili lumë në listën e juaj kalon nëpër shumicën e shteteve. Aktiviteti (Aktivitete të ndryshme që udhëhiqen nga nxënësit dhe mësimdhënësi) Në grupe nga 4 veta hulumtoni veçoritë e sistemit të lumit. Pastaj, dizajnoni dhe krijoni një model 3 D. Shkruani dhe bëni një prezantim lidhur me lumenjtë duke e përdorur modelin 3 D për ta ilustruar prezantimin. Diferencimi sipas përmbajtjes, procesit, produktit dhe mjedisit mësimor Diferencimi sipas produktit. Sfida shtesë për nxënësit Bëni një prezantim 3 D të lumit Danub ose lumit Amazona në bazë të njohurive tuaja paraprake (ju nuk mund ta përdorni Atlasin!). Kontrollimi i mësim-nxënies (pyetjet e vlerësimit formativ (pyetjet përforcuese)? .. strategjitë e vlerësimit formativ) A janë kanalet në formë gjarpërore apo krijojnë liqene. Pse nuk paraqitet delta në rrjedhën e sipërme të lumit?</p>	<p>Nxënësit do të jenë në gjendje t'i identifikojnë emrat e veçorive të rrjedhës së sipërme, rrjedhës së mesme dhe rrjedhës së ulët të lumit.</p> <p>Nxënësit do të jenë në gjendje të shpjegojnë pse veçoritë e ndryshme ndodhin në nivele të ndryshme të lumit.</p>	<p>Nxënësit i vlerësojnë përgjigjet e njëri tjetrit të pyetjeve në tekstin shkollor.</p> <p>Nxënësit e vetë-vlerësojnë modelin e tyre 3 D dhe prezantimin duke e përdorur rubrikën.</p>

Shembuj të
praktikës së
varfër
pedagogjike

Shembuj të praktikës së varfër pedagogjike në Kosovë

Mësimdhënësit nuk i planifikojnë njësitë mësimore.

Zgjidhja

Planet mësimore nuk kanë nevojë të jenë të detajuara, por ato duhet përfshijnë:

- Objektivin e qartë të të nxënit dhe kriteret e suksesit.
- Shumëllojshmërinë e strategjive pedagogjike (me kalimin e kohës).
- Strategjitë e vlerësimit formativ të ciklit të shkurtër. (p.sh. pyetjet përforcuese, vlerësimet diagnostifikuese duke përdorur mini tabela të bardha)
- Diferencimin sipas përmbajtjes, procesit, produktit dhe/ose mjedisit mësimor.
- Sfidën. Mësimdhënësit duhet të përpiqen të planifikojnë një sfidë për nxënësit në çdo orë mësimi.

Shembuj të praktikës së varfër pedagogjike në Kosovë

Mësimdhënësit nuk reagojnë ndaj asaj që ndodhë në klasë.

Mësimdhënësit ligjërojnë prezantime pa i përdorur strategjitë e vlerësimit formativ të ciklit të shkurtër. Kjo rezulton në atë që mësimdhënësit e prezantojnë përmbajtjen që nuk paraqitet në nivelin e duhur për nxënësit.

Zgjidhja

Planifikoni pyetjet përforcuese dhe strategjitë tjera reaguese të mësimdhënies në orën e mësimit.

Duke e bërë këtë, njësia mësimore mund të përshtatet në kohë reale për t'i përmbushur më mirë nevojat individuale të nxënësve.

Shembuj të praktikës së varfër pedagogjike në Kosovë

E gjithë klasa e zhvillon një aktivitet ku *niveli i vështirësisë është i njëjtë për çdo nxënës.*

Zgjidhja

Tekstet e dobëta mësimore e bëjnë këtë më të vështirë për mësimdhënësit. Megjithatë, mësimdhënësit mund të përfshijnë sfida në mënyra të ndryshme.

Tutorimi i shokëve të klasës i mbështet nxënësit, por edhe paraqet sfida për tutorin në klasë sepse kërkon rikujtim dhe përpunim aktiv të njohurive.

Mësimdhënësit mund të krijojnë një mur sfidues në klasë. Sfidat që mund t'i bëjnë nxënësit nëse përmbajtja e njësive mësimore është shumë e lehtë.

Nxënësve mund t'u jepet një zgjedhje e aktiviteteve të bazuara.

Shembuj të praktikës së varfër pedagogjike në Kosovë

Mësimdhënësit i regjistrojnë të dhënat e vlerësimit formativ, por ato nuk u përgjigjen të dhënave, dhe si rezultat e përshtatin njësinë mësimore.

Zgjidhja

Përgjigjuni klasës.

1. Nëse klasa nuk angazhohet, përdorni strategjinë aktive të të nxënit për t'i angazhuar ata. (Mendo - ndajë në çifte është një strategji që shfrytëzohet shumë pak nga shumë mësimdhënës.)
2. Nëse njësia mësimore është shumë e lehtë, përshtateni atë.
3. Nëse njësia mësimore është shumë e vështirë, përshtateni atë.
4. Sigurohuni që të ketë aktivitete në klasë për t'i sfiduar nxënësit ose mbështetur ata sipas nevojës.

Shembuj të praktikës së varfër pedagogjike në Kosovë

Mësimdhënësit që u bëjnë pyetje vetëm tre-katër nxënësve në klasë që e ngritin dorën.

Zgjidhja

1. Përdorni strategjitë e të nxënit aktiv rregullisht Mendon ndajë në çifte/ Ktheju partnerit juaj. Jepuni të gjithë nxënësve mundësi të përgjigjen në pyetje para se ta identifikoni një nxënës publikisht.
2. Përdorni pyetje përforcuese ose strategji të të nxënit reagues për tërë klasën për t'i vlerësuar njohuritë e tërë klasës dhe për t'u dhënë të gjithë nxënësve mundësi që të përgjigjen në pyetje.

Shembuj të praktikës së varfër pedagogjike në Kosovë

Mësimdhënësit që u japin nota nxënësve pa informata kthyesë me shkrim apo me gojë lidhur me atë se çfarë kanë bërë mirë dhe çfarë duhet përmirësuar.

Vlerësimi i nxënësve me notë duke bazuar në mendimin e mësimdhënësit në vend të kriterëve të qarta të suksesit.

Duke i etiketuar nxënësit në këtë mënyrë mund të jenë poshtëruese dhe nuk i ndihmon ata që t'i identifikojnë fushat që duhet t'i përmirësojnë.

Zgjidhja

Kurrë mos u jepni nxënësve notë pa informata kthyese.

1. Ndani kohë gjatë orës së mësimit për të dhënë informata kthyese me gojë dhe me shkrim. Informatat kthyese me gojë dhe me shkrim duhet t'i identifikojnë fushat se ku duhet të përmirësohen nxënësit dhe cilat janë hapat e mëtejshëm në rrugëtimin e tyre të nxënies.
2. Përdorni rubrikat për ta bërë vlerësimin më transparent ndërmjet nxënësit dhe mësimeve.
3. Kërkoni nga nxënësit që fillimisht ta vlerësojnë vetë tërë punën e rëndësishme. Pastaj kërkoni nga nxënësit që ta vlerësojnë punën e njëri-tjetrit. Më pastaj, vlerësoni punën e tyre si mësime.

Shembuj të praktikës së varfër pedagogjike në Kosovë

Mësimdhënësi duke e shfaqur në klasë një video ose film pa i përdorur strategjitë e të nxëniet aktiv ose vlerësimin formativ të ciklit të shkurtër.

Shikimi i një videoje është aktivitet pasiv.

Zgjidhja

1. Kërkoni nga nxënësit të mbajnë shënime të cilat pastaj i krahasojnë me ato të partnerit.
2. Marrja e shënimeve jigsaw: Kërkoni nga nxënësit që të mbajnë shënime për pjesë të ndryshme të videos. Pastaj, nxënësit mblidhen në grup për të marrë shënime për videon në tërësi.
3. Ndaleni videon në mënyrë që nxënësit fillimisht ta dëgjojnë atë pa i parë fotografitë. Pastaj e lëshon videon që ta shohin atë me fotografi.
4. Ndale videon për të bërë pyetje, por mos u bëjë pyetje vetëm 1 ose 2 nxënësve.
 1. Përdorni strategjinë mendo-ndaj në çifte për ta përfshirë tërë klasën.
 2. Bëju pyetje përforcuese tërë klasës për të kontrolluar se a kanë kuptuar.

Shembuj të praktikës së varfër pedagogjike në Kosovë

Mësimdhënësi u kërkon nxënësve që ta hulumtojnë një temë duke përdorur internetin pa u dhënë ndonjë udhëzim apo përgatitje.

- Kështu humb koha e orës së mësimit.
- Nxënësit hyjnë në ueb-faqe që nuk janë të qasshme për shkak të barrierave gjuhësore.
- Ky është një aktivitet pasiv.

Zgjidhja

1. Mësimdhënësi duhet t'i hulumtojë ueb-faqet e përshtatshme dhe t'i ndajë ato me nxënësit.
2. Aktiviteti hulumtues duhet ta ketë një objektiv të qartë dhe kritere të qarta të suksesit.
3. Mësimdhënësi duhet ta ndërpresë aktivitetin hulumtues në intervale kohore për t'i inkurajuar nxënësit të reflektojnë lidhur me të nxënit dhe për ta vlerësuar në mënyrë formative përparimin e nxënësve.
4. Mësimdhënësi mund ta ndajë orën e mësimit sipas strategjive të të nxënit aktiv, si p.sh. mendo-ndajë në çifte.
5. Mësimdhënësi mund të kërkojë nga nxënësit që të reflektojnë mbi punën e tyre në intervale të ndryshme.

Tejkalimi i
barrierave në
një shkollë me
burime të
pamjaftueshme

Veçoritë e një shkolle me burime të pamjaftueshme

Veçoritë e një shkolle me burime të pamjaftueshme

1. Nuk ka qasje në tekste cilësore
2. Kushte të dobëta pune
 1. P.sh. nuk ka laboratorë të shkencave.
3. Ka mungesë të burimeve praktike.
 1. P.sh. nuk ka modele 3D, manipulues për orët e matematikës
4. Mungesë të burimeve digjitale. Mungesë të kompjuterëve, projektorëve, lidhje të dobët të internetit.
5. Mungesë të stafit

Barrierat e një shkolle me burime të pamjaftueshme

Mësimdhënësit e mirë nuk mbështeten në një tekst shkollor për ta realizuar kurrikulën.

Megjithatë, nëse teksti kryesor është i cilësisë së dobët, kjo është jashtëzakonisht sfiduese për çdo mësimdhënës.

Zgjidhjet e mundshme

Tekste shkollore të cilësisë së dobët

Përdorimi i burimeve të internetit dhe programeve të përkthimit mund t'u japë mësimdhënësve qasje në burime të shumta cilësore.

Burimet e cilësisë së lartë mund të ngarkohen në një sistem të menaxhimit të të nxënit (p.sh. Google classroom).

Nëse pajisjet digjitale nuk lejohen në shkollë, burimet e ngarkuara mund të qasen në shtëpi për të ofruar përmbajtje të cilësisë së lartë.

Mësimdhënësit pastaj mund ta shfrytëzojnë kohën e orës së mësimi për t'i adresuar konceptet e gabuara dhe për të lehtësuar më shumë aktivitete të fokusuara në nxënës.

Barrierat e një shkolle me burime të pamjaftueshme

Mungesa e burimeve digjitale në shkollë

Nxënësit nuk kanë qasje në kompjuterë në shkollë.

Zgjidhjet e mundshme

Mungesa e burimeve digjitale në shkollë

1. Nëse është e mundur, kërkoni nga nxënësit t'i sjellin pajisjet e tyre.

Nëse nxënësit nuk kanë laptopë, telefonat celularë mund të përdoren për t'u qasur në materialet në sistemin e menaxhimit të mësim-nxënies.

- Kjo kërkon rregulla të qarta të shkollës dhe menaxhim efektiv të klasës për të shmangur ndërprerjen e mësimimit.
- Kjo, po ashtu, kërkon planifikim të kujdesshëm në mënyrë që fëmijët më pak të privilegjuar të mos përjashtohen.

Zgjidhjet e mundshme

Mungesa e burimeve digjitale në shkollë

2. Përdorni qasjen e klasës së përzier.

Përdorni sistemin e menaxhimit të mësim-nxënies (p.sh. google classroom) për ta ngarkuar përmbajtjen e njësisë mësimore. Nxënësit i qasen përmbajtjes në shtëpi për detyrat e shtëpisë. Pastaj, ora mësimore përdoret për ta aplikuar përmbajtjen ose për t'i adresuar konceptet e gabuara.

Nëse pajisjet digjitale nuk lejohen në shkollë, burimet e ngarkuara në sistemin e menaxhimit të mësim-nxënies mund të qasen në shtëpi për të ofruar burime të diferencuara.

Barrierat e një
shkolle me
burime të
pamjaftueshme

Qasje e kufizuar në printerë dhe aparate fotokopjimi për t'i
kopjuar burimet e reja.

Zgjidhjet e mundshme

Qasje e kufizuar në printerë dhe aparate fotokopjimi për t'i kopjuar burimet e reja.

1. Sillni pajisjen tuaj në shkollë / dhe ose klasën e përzier

Mësimdhënësit ngarkojnë burime të diferencuara në sistemin e menaxhimit të mësim-nxënies. Nxënësit mund t'i qasen burimeve nëpërmjet telefonit celular ose kompjuterit që e kanë sjellë në shkollë.

Nëse pajisjet digjitale nuk lejohen në shkollë, burimet e diferencuara mund të qasen në shtëpi.

Zgjidhjet e mundshme

Qasje e kufizuar në printerë dhe aparate fotokopjimi për t'i kopjuar burimet e reja.

Tabelat e klasës dhe muret mund të përdoren për t'i shfaqur aktivitetet e diferencuara.

Për shembull:

- Teksti shkollor mund të ketë aktivitetin kryesor.
- Një tabelë mund të përmbajë aktivitete më të lehta për nxënësit që kanë nevojë për mbështetje.
- Njëri mur i klasës mund të përmbajë sfida për një javë që nxënësit mund t'i bëjnë kur t'i përfundojnë aktivitetet kryesore.

Barrierat e një shkolle me burime të pamjaftueshme

Mungesa e burimeve praktike.

- Klasat nuk kanë tabela të bardha të vogla për vlerësimin formativ.
- Nxënësit nuk kanë qasje në manipulues për t'u ndihmuar në nxënien e lëndës së matematikës.
- Klasat e lëndëve shkencore nuk kanë modele 3D

Zgjidhjet e mundshme

Përdorni kohën e mësimit për të krijuar burime.

- Nxënësve mund t'u jepet një aktivitet i bazuar në projekt në fillim të vitit për të krijuar burime për vetveten ose për grupmoshat e tjera.
- Mini-tabelat e bardha janë një burim i lirë për t'u blerë, por ato gjithashtu mund të bëhen duke përdorur burime të ricikluara.
- Mësimdhënësit e artit dhe dizajnit mund të ndihmojnë në krijimin e burimeve për fushat tjera të kurrikulës.

Aktiviteti i citateve të nxënësve

Diskutim në çifte

Puna në çifte.

Lexoni/dëgjoni citimet e nxënësve në Kosovë në vitin 2022.

Cilave lloje të praktikës së dobët pedagogjike i referohen këto citate?

Citate nga nxënësit kosovarë në vitin 2022

Alea 8

Matematika është vertet e lehte!

Klea 8

Matematika më duket e lentë. Në matematikë, mësimdhënësi më jep shumë detjra... Detjra jo të vështira

Valeria 9

Anglishtja dhe matematika janë të lehta

Velya 10

Do të doja të bëja gjëra më të avancuara

Citate nga nxënësit kosovarë në vitin 2022

Isa 10

Nxënësit duhet të dëgjojnë më shumë

Sara 9

Nxënësit duhet të dëgjojnë, të mesojnë dhe të jenë të qethtë!

Nerona 8

Do të doja që secili nxënës të mesojë. Ata duhet të dëgjojnë dhe të mesojnë. Do vetëm të jenë të pranishëm.

Erjon 17

Në kurrë nuk bëjmë eksperimente praktike në kimi apo biologji

Genci 11

Do të doja të kisha arsimim më të mirë

Përgjigje e sugjeruar

Nxënësit shpesh thonë se puna është e lehtë. Ky nuk është koment pozitiv. Kjo do të thotë se ata nuk sfidohen në shkollë.

Kjo është ndoshta për shkak se mësime dhënësit e tyre nuk e përdorin strategjitë e vlerësimit formativ të ciklit të shkurtër në klasë ose diferencimin e të nxënës të tyre sipas përmbajtjes, procesit, produktit ose mjedisit të mësimit-nxënies. Mësime dhënësit e tyre nuk planifikojnë, sfidojnë në orët e tyre të mësimit.

Shumë nxënës duket se mendojnë se mund të mësojnë vetëm duke e dëgjuar mësime dhënësin. Kjo sugjeron që ata nuk i përjetojnë shpesh aktivitetet e të nxënës aktiv ose bashkëpunuese.

Citimet, po ashtu, sugjerojnë se ata nuk i kanë mësuar strategjitë e të nxënës të vetë-rregulluar.

Praktika më e
mirë e dhënies së
informatave
kthyese efektive

Praktika më e mirë e dhënies së informatave kthyese efektive

Nxënësit e vetë-vlerësojnë tërë punën e tyre duke u bazuar në kritere të qarta sa më rregullisht që është e mundur.

Rubrikat mund të ndihmojnë në disa orë mësimore.

Sa më shumë aftësi të vetë-rregulluara të të nxënit që zhvillojnë nxënësit, aq më shumë do të jenë në gjendje t'i identifikojnë mangësitë në të nxënit e tyre dhe të kërkojnë ndërhyrje të fokusuar nga mësime dhënësi.

Praktika më e mirë e dhënies së informatave kthyese efektive

E tërë puna e rëndësishme vetë-vlerësohet, pastaj vlerësohet nga bashkëmoshatarët, dhe në fund vlerësohet nga mësimdhënësi.

Praktika më e mirë e dhënies së informatave kthyese efektive

Të gjitha notat janë të ndërlidhura me kritere të qarta dhe transparente. Për shembull, nxënësit e dinë gjithmonë pse e kanë arritur nivelin 4 dhe i dinë hapat e mëtejshëm në mësim-nxënie që u ndihmojnë për ta arritur nivelin 5.

Praktika më e mirë e dhënies së informatave kthyese efektive

Mësimdhënësi i planifikon orët e mësimit për informata kthyese ku nxënësit mund të marrin informata kthyese individuale dhe të vendosin objektiva për veten e tyre. Ndërsa mësimdhënësi jep informata kthyese individuale, pjesa tjetër e klasës i praktikojnë fushat të cilat janë identifikuar nga vlerësimi i tyre.

Diskutim mbi praktikën më të mirë

Diskutim në çifte

Punoni me partnerin. Lexoni dy letra të nxënësve në Kosovë.

Cilëve shembuj të praktikave më të mira po u referohen nxënësit?

Informatat Kthyesë

Kjo letër ka të bëjë me këtë metodë të re të të mësuarit. Në fakt po ecën shumë mirë, edhe ne po argëtohem, çdo orë të lëndës së gjuhës angleze ne bëjmë një metodë të re.

Ne po mundohemi të japim maksimumin në të mësuar, dhe po ecim shumë mirë, në çdo orë mësimi të gjuhës angleze, në fund mësuesi na pyet nëse e kuptuam mësimin dhe nëse e kuptuam ngrisim duart lart.

Ne duam shumë që kjo metodë të funksionojë edhe në lëndë të tjera!

Elda Zejnullahu
Klasa e gjashtë

Lënda e gjuhës angleze.

Lënda e gjuhës angleze është sinqerisht më e mira. Uroj që çdo lëndë tjetër të na jepte mësimë ashtu siç bën mësuesi ynë i anglishtes. Çdo fjali përkthehet dhe kjo na ndihmon shumë. Është shumë e rëndësishme për mua të shoh përkthimin e fjalëve që janë të vështira për mua, kështu që me ndihmën e mësuesit tim i di gjërat që nuk i dija në të kaluarën.

Kjo ndihmon edhe studentët e tjerë që e kanë të vështirë të mësojnë anglisht, por tani ata po përmirësohen me kalimin e kohës. Mësuesi ynë tregon gjithashtu qëllimet e mësimin dhe është gjithmonë më e lehtë të dimë se çfarë do të mësojmë dhe bëjmë.

Një gjë që më pëlqen shumë në klasën time të anglishtes është se ne gjithashtu kemi shumë aktivitete dhe të gjitha ato janë të lidhura me anglishten dhe mësimet e anglishtes, dhe në fakt është shumë argëtuese dhe më motivon shumë të vazhdoj dhe të mësoj më shumë dhe më shumë.

Nga: Anita Rexhepi
Klasa 7/2 "Skender Emerllahu"

Të nxënit digjital

Idetë mbi vlerësimin formativ digjital

Kuizet online: Kuizet online mund të përdoren në fillim të orës së mësimit për t'i testuar njohuritë e nxënësve dhe për t'iu përgjigjur koncepteve të gabuara.

Idetë mbi vlerësimin formativ digjital

Sondazhi online: Pyetjet përforcuese mund t'u përgjigjeni nëpërmjet një sondazhi online.

Idetë e të nxënit digjital bashkëpunues

Softueri për përpunimin e tekstit i bazuar në cloud ose programe të prezantimit:

Nxënësit mund të punojnë në mënyrë bashkëpunuese në dokumente dhe prezantime duke përdorur mjete të bazuara në cloud.

Mësimdhënësit, po ashtu, mund t'i bashkojnë këto dokumente bashkëpunuese dhe ta vëzhgojnë punën që e bëjnë nxënësit.

Idetë e të nxënit digjital bashkëpunues

Sistemi i menaxhimit të mësim-nxënies: Mësimdhënësit i ngarkojnë burimet me nivele të ndryshme të vështirësisë në sistemin e menaxhimit të mësim-nxënies (p.sh. Google classroom, Moodle etj.). Nxënësit e zgjedhin një aktivitet që e pasqyron nivelin e tyre. Një pyetje përforcuese mund t'i ndihmojë ata të vendosin se cili burim është më i përshtatshëm.

Nxënësit punojnë në çifte të grupuara me aftësi dhe e ndihmojnë njëri-tjetrin për ta përfunduar punën.

Tekstet
shkollore

Aktiviteti lidhur me tekstet shkollore

Shkëmbim në grup

Punoni në çifte ose në grupe.

Analizoni tekstin shkollor që e përdorni më shpesh.

A e inkurajon mësimdhënien reaguese?

Për shembull:

1. A përfshinë ai strategjitë mendo-ndajë në çifte/kthehu nga partneri i juaj?
2. A përmban ai vlerësim paraprak përpara se të fillojnë vlerësimet e temës?
3. A përmban teksti shkollor vlerësime pas zhvillimit të temës që mund të përdoren për qëllime të vlerësimit formativ?
4. A ka teksti shkollor ndonjë shembull të rubrikës që mund ta përdorin mësimdhënësit?
5. A ka teksti shkollor aktivitete të vetë-vlerësimit për nxënësit?

*Nuk është e thënë t'i përmbajë të gjitha këto.

Si do ta përmirësonit tekstin shkollor?

Si do ta përshtatnit atë për të përfshirë strategji të mësimdhënies reaguese?

Definicioni i
mësimdhënies dhe
mësim-nxënies së
cilësisë së lartë

Definicioni i mësimdhënies dhe të nxënimit me cilësi të lartë

Aktivitet i bazuar në detyrë

Shikoni definicionin e mësimdhënies dhe mësim-nxënies së cilësisë së lartë në sllajdin vijues.

Punoni në çifte ose në grupe.

Diskutoni definicionin dhe shkruani definicionin e ri të mësimdhënies dhe mësim-nxënies së cilësisë së lartë me mësimdhënie reaguese në thelb.

Definicioni i mësimdhënies dhe mësim-nxënies së cilësisë së lartë

Mban fokusin e qëndrueshëm në qëllimin e përgjithshëm të kurrikulës.	Vendos detyra dhe zgjedh burime që ndërtohen mbi njohuritë dhe përvojën e mëhershme.	Përforcon rregullisht përgjegjësitë ndër-kurrikulare, duke përfshirë shkrim-leximin, numrat dhe kompetencën digjitale, dhe ofron mundësi për t'i praktikuar ato.	Inkurajon fëmijët dhe të rinjtë që të marrin përgjegjësi të shtuar për të nxënëit e tyre.
Inkurajon fëmijët dhe të rinjtë që të marrin përgjegjësi të shtuar për të nxënëit e tyre.	Nxit bashkëpunimin.	Krijon kontekste autentike për të mësuar	Do të thotë aplikon vlerësimin për parimet e të nxënëit.
Lëviz brenda dhe nëpër fusha të të nxënëit dhe përvojës.	Lëviz brenda dhe nëpër fusha të të nxënëit dhe përvojës.	Sfidon të gjithë nxënësit duke i inkurajuar ata ta njohin rëndësinë e përpjekjeve të vazhdueshme në përmbushjen e pritshmërive që janë të larta por të arritshme për ta.	Do të thotë aplikimin e qasjeve të përziera duke përfshirë edhe ato që promovojnë zgjidhjen e problemeve, të menduarit krijues dhe kritik.

Aktiviteti lidhur me vetë-studimin e shkollës.

Paramendoni që shkolla e juaj do të inspektohet dhe ju duhet ta shkruani një vetë-studim.

Shikoni standardin 3 më poshtë dhe përgjigjuni pyetjeve lidhur me shkollën tuaj. Vendosi se si do të siguroni dëshmi për mendimin tuaj.

Standardi 3 Plotësimi i nevojave individuale të nxënësve

Sa ua mundësojnë mësime nxënësve të gjithë nxënësve të mësojnë me sukses?

Sa mirë janë diferencuar njësitet mësimore për t'i përmbushur nevojat individuale të nxënësve?

Si janë përfshirë nxënësit në mësim-nxënien e tyre?

A janë inkurajuar nxënësit që të reflektojnë mbi mënyrën se si ata mësojnë përveç rezultatit të të nxënësve të tyre?

Përgjigje e sugjeruar

Inspektorët e shkollës do të mbledhin dëshmi nga:

- Dokumentacioni i planifikimit.
- Vëzhgimi i orëve të mësimit
- Bisedat me nxënës, stafin dhe prindërit.
- Pyetësorët e stafit, prindërve dhe nxënësve
- Të dhënat e vlerësimit

Dëshmitë duhet të tregojnë të njëjtat konkluzione.

Reflektimi

Cilat janë gjërat më të rëndësishme që i keni mësuar sot?

A i keni përmbushur tri kriteret e suksesit apo ju duhet më shumë kohë për t'i përvetësuar informatat?

Kriteret e suksesit

Pjesëmarrësit në punëtori do ta përshkruajnë se si t'i integrojnë strategjitë efektive të dhënies së informatave kthyesë në praktikën profesionale.

Pjesëmarrësit në punëtori do t'i listojnë strategjitë e dhënies së informatave kthyesë që u mundësojnë mësimdhënësve t'i plotësojnë nevojat individuale të nxënësve.

Pjesëmarrësit në punëtori do të jenë në gjendje t'i planifikojnë informatat kthyesë në orët e tyre të mësimi.

Faleminderit!